

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

14. Vitam præsta puram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

casti auribus, casti manibus, omnibus denique ca-
tractorium, simulans amicitiam, & spargens vene-
fidi membris: quia scimus re castimoniam adamare
num, semitansque discordiam inter Deum & ho-
in filiis suis, & in membris mysticis Filij tui, qui
mitem. Serpentes; dicuntur habere linguam tri-
eximiam castitatem in tuo dedicavit corpore &
sulcam, vel bisulcam italem elegit Sato, vno sibi lo-
mente, quam vult nos prosequi sacro honore, &
venenato Evæ cor & corpus inficiens, & interfi-
sincera imitatione. Esto igitur nobis exemplar, i-
cians animam. Imitatores, eius sunt bilingues &
dea, & speculum, non solum nobis propositum ex-
detractores, corda inficientes, & interficientes.
terius ad imitandum: sed etiam meritis & preci-
pellissa sua & venenata loquela. An non ergo me-
sibus influens interius ad perficiendum quæcumque
rito Maria, Evæ contraria, os bilingue se detra-
ad hanc imitandam castitatem necessaria sunt, vt
ctans proficetur?

LECTIO XIV.
Thema. Vitam præsta puram.

Quanto Non sufficit nos castos esse & mires, sialijs
per B. M. virtus simus implicati & contaminati; per
V. puri quodlibet enim vitium Filio Virginis & virgini
tatem vi- odibiles reddimur. Quapropter ipse Filius sapien-
ta amet. tia Patris, immo & Matris Sapientia Mater intro-
Et quam ducitur loquens, & dicens: Superbiam, & arrogan-
diligen- tiam, & os bilingue, & vitam pravam ego detestor. Et
ter illi rant ergo, qui sanctissimæ Virginis per preces ali-
studendi quas quotidianas se putant placere, & vitia ei dis-
Prov. 8. plentia non conantur corrigere & extirpare.
Non possunt ei grati esse, quæ humilitate in sem-
per est professi, qui superbiam & arrogantiam non
corrigunt, & characterem Satanæ hostis Mariæ e-
corde suo non eradunt. Non possunt ei placere,
qui odia, dissensiones, detractiones seminant;
qui Virgo pacis amatrix est, & os bilingue dete-
statur. Quid est os bilingue nisi os illius qui aliter
coram homine, aliter in eius absentia loquitur? An
non sic detractores, an non sic adulatores se gerunt?
An non multi ore simulant amicitiam, corde te-
gant inimicitiam? Quid iterum est os bilingue, nisi
os perversum, & perverfium loquens, os mendax
& fraudulentum.

Maria itaque odit superbiam, quia, ipsa electa
est propter humilitatem, sicut & Eva electa est ob
superbiam id quod superbis perdidit, humilitas in
illa recuperavit. O verba humilitas, inquit S.
Augustinus, que Deum hominibus peccatis, vitam
mortalibus edidit, Cælum innovavit, mundum puri-
ficavit, Paradisum aperuit. Et hominum animas ab
inferis liberauit! O, inquam, vere gloriosa Maria
humilitas, que porta Paradisi efficitur, Scala Cæli
constituitur! Facta est certe humilitas Maria Scala
cælestis per quam descendit Deus ad terras: Quia re-
spexit humilitatem ancille, ecce eam beatam dicunt
omnes generationes. An non ergo merito odit ar-
rogantiam & superbiam?

Odit quoque & detestatur os bilingue, quia ta-
le os assumpsit serpens, sive Satan in serpente, vt
deciperet Evam & Adam primos parentes, & in-
duceret cum posteris suis in ruinam. Assumpsit e-
nim os perverfium & fraudulentum, mendax & de-

Viterius, cum sit Mater non solum pulchræ di-
lectionis, sed & Timoris sancti, Timor autem Do-
mini odit malum, ideo dicit se quoque detestari om-
nem viam pravam, hoc est, omnem pravitatem, pravam-
que reperitur in via, seu actione, & conversatione
nostra, omneque in nobis peccatum, maxime pec-
catum prævæ consuetudinis: Est enim consuetudo
prava quasi via distorta & immunda, quam odit,
quia illum genuit, qui est Veritas Via & Vita. Qui
itaque peccata peccatis accumulavit, & in virgi-
neo putant se obsequio posse permanere, aberrat
Quibus assimilabimus homines generationis hu-
manæ? Similes sunt Philistæis, qui vauu genu sic te-
bant coram Arca Domini, & alterum coram idolo
suo Dagon. Quid enim aliud agunt illi, qui Mari-
am, Arcam fœderis Domini honorant, & simul
peccato, idolo Satanæ obsequantur? Dicamus illis
idem, quod Elias, & queque claudicatis in duas par-
tes vsque quoque dividitis infantem? Reddat uter-
que Mariæ lux. Non potest dividi amor noster, in-
fians cordis nostri, vt pars detur Mariæ, pars de-
tur Veneti, aut Concupiscentiæ nostræ. Non
potest in eodem cordis lectulo collocari amor
Mariæ, & libido Concupiscentiæ. Non se compa-
riuntur Christus Filius Virginis, & cupido Filius
Venetiæ. Ad J. Thom. Kempis: Dilectio S. Mariæ ex-
pellit omnem affectum carnalis concupiscentiæ, & donat
refrigerium castimonie. Dilectio S. Mariæ facit mun-
dum contempnere. Et Christo humiliter servire. Di-
lectio S. Mariæ ab omni mala societate conferuat. Et
pia conversatio spiritum informet. Dilige ergo
S. Mariam, & percipies spirituales gratias in voca-
Mariam, & obtinebis victoriam. Hæc pius cultor
Virginis.

Amat itaque Maria puritatem conscientie in
servis suis & filiis, vultque vt servi sint Christi sui.
duplici signati charactere fidei & gratiæ, vt pos-
sint dicere illi: O Domine, ego servus, ego servus.
Ego filius Ancillæ tuæ. Ego huius Ancillæ.
Domini filium se dicat, qui
habet solum fidem, careatque signaculo gratiæ &
charitatis. Non se eius filium dicat, qui ad eius
similitudinem, per gratiam, amoris, imitationem,
non adfuerit, & vitam puram ducere non procura-
rat. Quia autem hanc vitam & conscientiam puri-
tatem per nos assequi non possumus sine auxilio
cælesti, ideo ad eam recurrimus, & dicimus:
vitam præsta puram.
Nihil certe Christiano debet esse magis cordis

Ioan. 1. 10.

E. Reg. 1. 10.

Serm. 2. 10.

Am. 1. 10.

Psalm. 100.

& curæ, quam vitam agere putam, putam confer-
re animam, puram gerere conscientiam. Hoc
frequenter monet Apostolus. Sic enim loquitur:
*Finis præcepti est charitas de corde puro, & conscientia
bona, & fide nõ ficta. Quasi dicat: Omnis finis insti-
tutionis Christianæ, & legis Evangelicæ scopus,
in eo est, ut inducat homines ad bonam conscien-
tiam, siue ad bonam vitam, ve interpretatur S. Am-
brosius quæ bona vita consistit in charitate vera,
& à puro corde promanante, in spe bene conscia,
in fide sincera & perfecta, non vacillante, nec si-
mulata, aut mortua. Rursus eodẽ cap. exhortans
Timotheum, & in eo omnes Christianos, ad vi-
tam puram & bonam, hoc est, verè Christianam,
subdit: Hoc præceptum commendo tibi, Fili Timothee
ut milites bonam militiam, habens fidem & bonam
conscientiam. Quam quidam repellentes, circa fidem
naufragaverunt, hoc est, bonam conscientiam pu-
ramque vitam negligentes, vel asperrantes, etiam
permissi sunt naufragium fidei facere, ut notum est
de multis hæreticis.*

2. Tim. 1.

Vita bo-
na seu
pura in
quibus
consistat.

1. Tim. 2.

Prov. 4.

Mat. 5.

Psal. 23.

Psal. 14.

Eccle. 31.

Prov. 20.

Job. 4.

Quid est homo
ut immaculatus sit, aut iustus appareat natus de matre Job. 19.
licet: Ecce inter sanctos eius nemo immutabilis, &
cui non sunt mundi in conspectu eius.
Certè fatendum est homini ex origine sua mul-
tam impuritatem adhaerescere. Et licet in baptis-
mo abstergetur impuritas, & splendor ei gratiæ
donetur, manet tamè fragilitas magna, qua post-
modum hæc puritas perdi potest, & gratia diffi-
pari, splendorque evanescere. Huc refert quidam
ex antiquis illud. In conspectu sedis tamquam in mare
virreum simile crystallo. Sic enim dicitur. Memento
frater, quod caro sumus. Mare illud quod S. Ioannes
vidisse se dicit, virreum fuisse describitur, & idè in
nobis eisdè periclitatur, aut frangitur. Lubrica via est
seculi huius, glaciali iniquitate conficta: quam cum
immodica concupiscentia soluerit calor, facilius est ad
lapsum vitiamque miserorum. Hæc Bacharius an-
tiquus scriptor. Hanc igitur fragilitatem indi-
cant scripturæ supra citatæ. immò & incertitudi-
nem gratiæ nostræ, de qua non facit debemus
gloriam, quia nec fundum cordis nostri perfecte
cognoscimus, ut possimus scire an in gratia simus,
multò minus an in ea perfecte abimus, quia inlat
crystalli vitrei faciliè nobis excidit, & elidit.
nisi probè & iugiter advigilemus. Mare est Bap-
tismus. Gratiæ Baptismi vir vitreum splendet, sed
fragilis est.
Viterius, cum puram vitam agere monemur,
ad vertendum dupitem esse puritatem vitæ Chri-
stianæ. Vna est à veniali, altera est à peccato mor-
tali. Puritas & immunitas à veniali peccato viz
haberi potest in hac vita, propter immunditiam
& pulverulentiam eius, & pulvis venialis de-
hæti pedibus etiam Apostolorum adhaesit. Ideo venialis
lavit eis pedes Dominus, & dixit: Qui lotus peccato
est, non indiget nisi vi pedes lavet. Sic nec hi comi-
nec hæc stellæ, nec hi sancti penitus mundi fuerit
in conspectu eius, licet confirmati fuerint in gratia
per Spiritum sanctum, postquam nutaverunt in
passione. Ego confirmavi columnas eius. Hoc de A-
postolis int. preteritur S. Augustinus. Nempè mul-
ta sunt quæ hoc in seculo delictorum venialium
nos caligine obvolvunt, ignorantia, concupiscentia,
inclinatio & contumacia, & obterusdo prava, volubilitas li-
guæ, aggravatio corporis, sollicitudo nimia. Hæc
omnia depriment nos ad terrena, & pulvere salte
veniali adpergunt. Interim non desunt varia con-
tra hæc remedia, ut impuritatem hæc absterga-
mus. Ad id enim servit aqua benedicta, unctio pe-
ctoris, memoria passionis, compunctio cordis, cõ-
fessio oris, devotio erga Virginem, frequentatio
orationis, Rosarii vel Scapularis cum pio affectu
basulatio, & idè Virginis affectu humili & devo-
to dicere debemus: *Vitam præstam puram.*
Quantum ad immunitatem & puritatem à pec-
cato mortali, huic omnino advigilandum est. Et
certè nonnulli totam vitam suam ab omnium
coperturunt sed hi pauci sunt, quia in hoc seculo
magis.

MANENTI

Ap. 4.

Epil. de re-
volutio-
ne ad lo-
nar.

Vita pu-
ra in
dupli-
ca
Vna à
veniali
peccato
Vna à
mortalis

Psal. 14.

Alia à
puram
mortalis

gimus, quasi in Sødema quadam, non solum scin-
 tibus, sed & igne circumdaci. Inimò sumus hic velut
 in Ægypto quadam, grauilissimis tenebris & plagis
 afflicti: & quia cælum non respicimus; & Dei vo-
 cem audire differimus, sequitur quadoque pri-
 mogeniti mors, hoc est, animæ, quæ quolibet
 mortali peccato interficitur. Videmus quòd non-
 nulli inclinati sunt ad iram, aliqui ad gulam, alij ad
 auariciam, plerique ad libidinem, multi quoque
 ad superbiam & inuidiam; & quia hiæ passionibus
 non occurrunt per mortificationem, illis obse-
 quuntur per animæ deplorandam mortem. O
 quam multi putrefcunt tamquam iumenta in ster-
 core suo! O quam multi defixi sunt in facibus suis,
 & non reuertantur! O quam multi vestimentum
 habent mixtum sanguine pauperum! O quam multi
 concientiam habent maculosam, in sicut panni men-
 struati! O quam multi variorum peccatorum vi-
 ceribus luiti putidi & derubati? Et tamen his o-
 mibus Maria cupit succurrere, vt vitam eis præ-
 stet puram: quia nec deignatur lordes nostras, nec
 vulnera, nec faeces, aut vicera. si ad eam compun-
 cto corde velimus recurrere.

Sopho c. 1.
Ija. 9.

B. M. V.
omnibus
viam
prestare
puram est
parata.

c. 1. Mo.
nil. ex
Revel.
Brigit.

Orat. 2.
de dormit
Virg.

studio & amore complectamur, easq; socias adhiben-
 mus frequens ipsa Virgo ad famulos suos veniet, & sa-
 cum honorum omnium agmen trahet, Christum Fili-
 um suum, omnium Regem ac Dominum, in cordibus
 nostris habitantem assumet. Explicans autem que-
 nam sint vitia, quæ fugere, quæ virtutes, quas am-
 plecti nos oportet, dicit ibidem: Ipsa casta sum, &
 amatrix casti sum, si eum corpore mentem castram ha-
 buerimus, eius gratiam possidebimus. Egit istum. &
 omnes caro, os animi motus. Ab horret ingluuiem, im-
 puras cogitationes fugit, quasi factus viperarum.
 Turpia ac leuicia verba ac canitica reijcit. Odit iræ
 tumorem, inuidiam ac similitates non admittit, su-
 perbia factus animo hostili resistit. Paulo post idem
 iubiit: Horum autem contrarij deletantur, cum pu-
 ritate ac pudicitia illi palestre conuenit, pacem ani-
 mi que ueritatem complectitur, charitatem, miseri-
 cordiam, humilitatem, tamquam alumnas suas suis
 uicis fouet. Et sicut ornate dicitur virtutum, ita omni
 uirtute deletantur, quasi particulari sua nota. Hac
 ille.

LECTIO XV.

Thema. Iter para tuum.

Notum est Christiano hic peregrino esse, & De varijs
 continuo itinere debere laborare ac contem-
 plare, donec pertingat ad locum sibi preparatum,
 a patriam quietis & felicitatis perpetuæ. Hoc e-
 quenter inculcat sacra littera: memores nos red-
 dunt peregrinationis nocte, vt simul desiderium
 excitent lupinæ gratiæ. Hinc illud Psalmista: Ad-
 uena ego sum apud te, & peregrinus, sicut omnes Pa-
 tres misere misit mihi vt refrigerer, priusquam ab-
 eam, & amplius non ero. Quasi dicit: Ego sum hor-
 spes prope diem discessurus ad mortem, & pere-
 grinus in terra habito, sicut Patres mei expectant
 habitationem cælestem. Et quia coram te sum su-
 spirans, da mihi quietis aliquid & orij, gratiam que
 refrigerij, quæ uires mihi suppedientur, vt pietate
 conualecam; priusquam ex hac mortalitate ab-
 eam, quando amplius non ero in uis, nec operari
 valebo, quod meæ conducatur salutari.

De varijs
 itinibus
 uita hu-
 nus &
 uis, &
 quæ duce
 B. M. V.
sit inuen-
 da.
 Psal. 38.

Contosimter Psalmista dicit Apostolus Petrus:
 Obsecro uos tamquam aduenas & peregrinos, abstr-
 nere à carnalibus desiderijs, quæ militant aduersus
 animam. Omnis homo ad uena est nascendo, qui
 compellitur migrare moriendo, inquit S. August.
 q. 91. in Levit. Peregrini autem officium est, pacifi-
 ce transire, ad patriam anhelare, & redire ac tuto it-
 nere, quantum fieri poterit, peregrini omniaque im-
 pedimenta forti, constantia superare; æstum, frigus,
 famem, sitim ferendo.

Cæcærum, variæ sunt uix, variaque itinera, quæ
 nos ab eitate faciunt à Patria, & ad mortem du-
 cunt. Quare monebat Sapiens. Ne delesteris in semi-
 tis impiorum, nec tibi placeat malorum uia. Hoc ex-
 plicans Hugo Cardinalis, sic subtiliter dicit: Ne tibi
 placet uia malorum, quia lutoza est in luxuria,
 uicia prompto animo uitemus, uirtutes autem omni-
 sis, tenebrosa in iracundijs, spinoza in auaritijs, petrosa
 in in-
 G

1. Pet. 2.
 Prou. 4.